

Török-Kaniži napadli so nahujskani Srbi grad bivšega ogrskega ministra barona Talliana in se jih je zamoglo le s puškami pregnati. Srbi divajo z nožem in vsak dan se zgodijo umori. Za Srbe se nabira denar in življenska sredstva. Javna poslopja so ojstro zastražena. Od Pancsove do Orsove je več kot 2000 orožnikov. Pri občini Bavanište so opazili srbske špokane, ki so z zastavami onkrat Donavi ležeči srbski trdnjavi signale delali. V Maria-Teresioplu so zaradi veleizdaje več Srbov zaprli. V Szomboru so nastali nemiri, ker se je 30 ruskih oficirjev skozi mesto peljalo ... Tako sega srbofilska hujšanka čez meje v našo monarhijo. Upajmo, da naša oblast ne bode ničesar zamudila in da bode vsako državi nevarno gibanje v kali zdušila!

Angleži o Srbih.

Znameniti angleški pisatelj Scutus Villator se je vedno na temelju dolgih študij potegaval za Jugoslovane. Pred kratkim pa je objavil v listu "Contemporary Review" zanimivi članek o razmerju med Avstro-Ogrsko in Jugoslaviji. Ta pisatelj dokazuje najprve notranja nasprotja srbskih zahtev po albanskem pristanu in pravi: Srbija je vedno polna političnih fantazij. A moti se, ako misli, da nova srbska politika ne bode izzivala intervencijo Avstro-Ogrske ter Italije. Na novi uredbi balkanskih razmer ni nobena velevlasc takoj interesirana kakor Avstrija. Srbija šteje, ako se priračuni tudi njene nove pridobitve, komaj 3½ milijone Srbov, skupno prebivalstvo Črnogora pa šteje le 300.000 glav. Na drugi strani, v Avstro-Ogrski pa stoji 2 milijona Srbov, nadalje 3 milijoni Hrvatov in 1½ milijona Slovencev. Ako dodamo temu še 650.000 v Bosni živečih moščanskih Srbov, potem najdemo, da šteje monarhija 720.000 Jugoslovanov, ki stanujejo na ravno dvakrat takovečiki zemlji, kakor sta Srbija in Črna gora skupaj. Iz tega je razvidno, koliko pomena bi imela nova velika Srbija proti naši državi. — Angleški pisatelj, o katerem je znano, da je naravnost zavojljen v Srbie, pravi nadalje: Ako je Srbija modra, bode Avstriji v bogala. Naravna trgovinska pot Srbije proti vzhodu bi bila železnica Zsice čez Vardiste v vzhodni Bojni; od zadnjega kraja pelje itak železnica čez Serajevo k dalmatinškemu obrežju. Pristan v Gravozu je neprimerno vrednejši od Durazza ali Medue. Celo Metković je več vreden. Ako se izgotovi železnico Bugojno-Arzano, ima Srbija neposredno zvezo s krasnim pristanom Split, katerega je vstvarila natura za glavni kraj Dalmacije in sosednjih dežel ... Avstrija je Srbom v gospodarskem oziru vse ponudila. Ako bi Srbi to odklonili, bi obenem dokazali, da so njih zahteve ob Adriji z golj politične in da jih pospešujejo oni belgradski fanatiki, ki upajo tudi na pridobitev Bosne, Dalmacije ter Hrvatske. — Kakor rečeno je ta odlični angleški pisatelj gorki prijatelj Jugoslovanov. In vkljub temu nasprotuje pretiranim in ošablim zahtevam srbskih kujškačev, ki so zmage pijnani in ki vsled podpihovanja Rusije v svojem besnem sovraštvu proti Avstro-Ogrski ne poznajo mej. Slovenski listi, ki so svoj čas ravno tega angleškega pisatelja tako hvalili, — molčijo zdaj. Vsak srbski agent jim je več vreden nego može jasne glave in poštene volje!

Otvoritev prodajalne.

Usojam si cenj. prebivalstvu okolice Ptuja naznaniti, da sem otvoril

v Ptuju, Färbergasse 11

prodajalno za laževalne stroje, kolesa, motorje, godbene automate in vse k temu spadajoče predmete, ter delavnico za popravila za laževalne stroje in kolesa, za napravo domačih telegrafov in vseh v stroku spadajočih del.

Vsled dolgoletne prakse v tej stroki in dela v prodajalni moje matere sem v položaju, vsem zahtevam najsolidneje odgovarjati. Postrežba redna, cene nizke.

Z velespoštovanjem

1072

VALERIAN SPRUSCHINA, mehanik, Ptuj, Färbergasse 11.

Kje so veleizdajalci?

Slovenska prvaška politika doživelja je v zadnjem času grozoviti poraz; ravno tako klerikalna, kakor narodnjaška politika. Naravnost polom so doživelji ti gospodje, naravnost politični bankeroti morajo napovedati ... Čez dejstva, ki so danes vsemu svetu jasna, ne pomaga nobena psovka, pa če je še tako odurna ali nizkotna. In zato se slovenski voditelji zamān tradijo, z besnim krikom rešiti, kar bi bilo zanje še mogoče rešiti. Zamān je njih otročje počenjanje, s katerim skušajo zdaj svoje lastne grehe drugim očitati. Celo njih farizejsko prilozovanje jim ne more in ne bode koristilo. Hoteli so s svojo glavo trdi z id avstrijskega in štajerskega mišljenja predreti, pa so si le lastno glavo razbili ...

Kakor črv pod kmetskim škornjem se zvijo zdaj prvaki in njih zanikrni listi, ker smo jih v vsej javnosti razkrinkali in ker so jih zdaj tudi na Dunaju izpoznavi. Dolžijo nas po zakonih shodih in v brezpomembnih listih obrekanja, ker smo pojasnili brezobzirno njih protivavstrijsko, srbofilsko in rusofilsko stremljenje.

Mi pa ponavljamo in budem to tudi dokazali, da je slovenska politika zašla v veleizdajalsko smer. Zdaj, ko kaže svetovni položaj, da je Evropa za avstro-Ogrsko stališče, da se bržkone niti Rusija ne bode upala napasti našo monarhijo, da je Srbija osamljena in bode moralna pod vsakim pogojem odnehati, da se torej sanje o "jugoslovenski državi" ne bodejo tako kmalu na razvalinah Avstrije uresničile, — zdaj so slovenski prvaki seveda izpoznavi svoje neumane napake, zdaj so se sami svojih misli vstrašili in hočejo vse vtajiti, hočejo celo nakrat do kosti črno-rumeni patrioti postati. Pa ne gré!

Dokazi so preočni, prejasni! Našteti hočemo za danes le nekaj teh dokazov, ali nadaljevali budem to vrsto.

Kar se "narodnjakov" ali "liberalcev" ali kakor se že imenujejo, tiče, je njih stališče itak znano. Že pred štirimi leti, ko je kričava Srbija kakor letos oblajala našo monarhijo, so pokazali ti možkarji javno, da bije v njih prsa srbsko in ne avstrijsko srce. Dokaz temu dejstva, ki jih lahko vsakdo vidi in čuje. Zato tudi cesar ni hotel potrditi izvolitev bivšega ljubljanskega župana Ivana Hribarja, zato je bil ljubljanski občinski svet razpuščen. Vsi se še spominjam, kaj se je takrat v Ljubljani godilo. Od srbske vlade vstvarjeni slovenski dnevnik "Jutro" je takrat pisal, da je avstrijska zastava znamenje sužnosti Slovencev. Po ulicah je na hujškana druhal klicala "živio Srbija." Iz izložbenega okna so vrgli sliko našega cesarja in jo nadomestili s sliko srbskega princa Jurčka. Cesarsko zastavo so v Ljubljani začigali in na cesarjev spomenik se je postavilo nočno posodo ...

Šele z najstrožjimi odredbami je oblast to neznamo počenjanje vstavila.

Alije to veleizdajstvo ali ne? Bilo je pred štirimi leti! In zdaj? Komaj se je pričela vojna na Balkanu, ko so že prvaški listi v isto besnost padli. Navdušenje za Srbe je naravnost vse meje prekoralo. Za slovenske liste je bilo avstrijsko stališče vedno napačno in osoje vredno, srbsko stališče pa vedno pravilno in hvale vredno. Narodnjaški listi so že očitno rekli, da so porazi Turkov obenem porazi stare Avstrije, da se pričenja z zmago balkanskih narodov tudi za Avstrijo druga doba v zmislu pannavističnih načel. Napolnil bi lahko celo knjigo, ako bi hoteli ponatisniti vse veleizdajalske izreke slovenskih "narodnih" listov iz tega zadnjega časa. Zeaj seveda zavijajo ti listi, kjer vidijo, da je vse drugače izpadlo, kakor so si to predstavili, da se Avstro-Ogrska ne da tako lahko v kozji rog spraviti in da so gotovi elementi medvedovo kožo preje prodajali, predno so medveda ustrelili ... Hinavsko je to počenjanje slovenskih narodnjakov, hinavski so njih shodiči!

Najguusnejšo vlogo pa igrajo v teh resnih časih slovenski klerikalci. Zdaj se zopet edijo od samega "patriotizma." Vodja slovenskih klerikalcev dr. Ivan Šusteršič je zdaj celo v ljubljanskem "Slovencu" objavil farizejski članek, v katerem odkriva nakrat svoje "avstrijsko" srce in se zaletava proti srbskim zahtevam. Zakaj pa, vi klerikalni poštenjaki, niste takoj v začetku balkanskih dogodkov to avstrijsko stališče zavzemali? Zakaj šele zdaj, ko se ljudstvo trumoma odvrača od vas, ko grozi nevarnost, da vas ne bode več solnce vladine milosti obsijalo, ko je cesar dr. Korošča pošteno oštel, dr. Šusteršiča pa nitinagovoril ni, ko se je na vrata vaše črne hiše z želesno pestjo potrkal? ... Kdo bi veroval na slovensko-klerikalni "patriotizem", ko je tako nezanesljiv?

Ko se je balkanska vojna pričela, je slovensko-klerikalno časopisje najprve strogo s Turki držalo. Šele pozneje je kar čez nob spremenilo svoje "prepričanje" in se je pričelo potegovati za "vbogo krščansko rajo", ki mori albanske ženske in se valja v krvi albanskih otrok ...

"Patrioti" so slovenski klerikalci, — pa takšni! Eno par dokazov!

V seji delegacij z dne 7. novembra 1912 je voditelj štajerskih slovenskih klerikalcev dr. Korošec naravnost Avstriji grozil z "jugoslovensko iredento", to se pravi: s protiavstrijskim, veleizdajalskim gibanjem med Slovenci in Hrvati.

Slovenski duhovnik in poslanec dr. Žitnik v Ljubljani objavil je v "Slovencu" celo vrsto člankov, v katerih se je zavzemal s strastnim navdušenjem za srbske zahteve. Celo srbofilsko glasilo "Dan" je "Slovenca" in klerikalce za njih srbsko podpiranje na vse pretege hvalilo ...

Poglavar slovenskih klerikalcev dr. Šusteršič je v seji delegacij z dne 7. novembra m. dr. rekel: — "Srbije ne smemo ovirati, da dobisadove za svojo slavno zmagovito vojno. Tudi poti do Adria Srbiji skozi Albanijo ne smemo zapirati. Srbija ne bo mirna, dokler ne bo imela proste poti do Adrie!" — To je torej dovolj jasno! Tako bi imel pisati ali govoriti srbski agent, nikdar pa ne avstrijski politik, ki bi moral biti kot deželnii glavar celo zaupnik krone!

Dne 11. novembra je isti dr. Šusteršič izjavil, da "ni mogoče uvideti, zakaj naj bi se dodelitve jadranskega pristanišča Srbiji protivili."

Slovenski duhovnik dr. Janez Ev. Krek je dne 16. novembra izjavil, da imajo Srbi prav, ako hočejo proti želji Avstrije Albanijo razdeliti.

Slovensko-klerikalni poslanec Evgen Jarc je v avstrijskem državnem zboru napadal avstrijsko diplomacijo in zahteval